Death of the Orphan

അനാഥന്റെ മരണം

"ദീർഘകാല അസുഖത്തിന് ശേഷം 2017 ജൂൺ 30 ന് രാത്രിയിൽ, കുട്ടികൾക്കോ ബന്ധുക്കൾക്കോ അദ്ദേഹത്തെ പരിചരിക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാത്തതിനാൽ, ഒന്നിലധികം അവയവങ്ങളുടെ പരാജയം മൂലം അനാഥൻ മരിച്ചു", ഡോ. നന്ദകുമാർ ബോർഡ് ഓഫ് സ്ട്രാറ്റജിക് മാനേജ്മെന്റ് ഫോറത്തിലെ ചില അംഗങ്ങൾക്ക് അയച്ച ഇമെയിലിൽ പറയുന്നു. അവരിൽ ഒരാൾ "കേട്ടതിൽ ഖേദിക്കുന്നു" എന്ന് മറുപടി നൽകി. മറ്റൊരു അംഗം ഡോ. പാണ്ഡ ചോദിച്ചു, "മരിച്ചോ അതോ കോമയിലാണോ?", അതിന് ഡോ. പ്രസാദ് മറുപടി നൽകി, "ഒരു മോർച്ചറി സ്പെഷ്യലിസ്റ്റ് എന്ന നിലയിൽ, വ്യക്തമായി പറയാൻ കഴിയില്ല. അത് കാലം മാത്രമേ പറയൂ. ശരീരം അഴുകാൻ തുടങ്ങിയാൽ, മരിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ കോമയിലായിരിക്കാം".

ഫോറത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലം

ഫോറം ജന്മനാ അനാഥനായിരുന്നു, എന്നാൽ ഇന്ത്യയിലെ മറ്റ് ചില സംഘടനകളെപ്പോലെ, ഇത് ഇരുപത് വർഷത്തിലേറെ നിലനിന്നു, ഏകദേശം 15 സന്നദ്ധ ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങളുടെ പിന്തുണയോടെ ഇന്ത്യയിലെ ചില പ്രമുഖ മാനേജ്മെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ രൂപീകരിച്ചു. വാസ്തവത്തിൽ, മാതൃസ്ഥാപനത്തോടുള്ള സമ്പൂർണ്ണ നിസ്സംഗത കാരണം 1997-ൽ ജനിച്ചയുടനെ അത് ഏതാണ്ട് ഇല്ലാതായി. എന്നിരുന്നാലും, 1999-ൽ മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇത് പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയും അവിടെ ഒത്തുകൂടിയ ചില സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ അംഗത്വം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. അവരിൽ ഒരാൾ തന്റെ (മറ്റൊരു പ്രമുഖ) സ്ഥാപനത്തിൽ അടുത്ത വാർഷിക സമ്മേളനം നടത്താമെന്ന് വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. തന്റെ സ്ഥാപനത്തിൽ അംഗത്വവും അദ്ദേഹം തേടി. ഇതിൽ നിന്ന് പ്രചോദനം ഉൾക്കൊണ്ട് ഡോ. നന്ദകുമാർ സ്വന്തം സ്ഥാപനത്തിലെ പുതിയ ഡയറക്ടറോട് സ്ഥാപനപരമായ അംഗത്വത്തെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു, അവർ അതിന് ഉടനടി സമ്മതിച്ചു. 1999ലെ സമ്മേളനം നടന്ന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെ ഡയറക്ടറും സ്ഥാപനപരമായ അംഗങ്ങളാകാൻ സമ്മതിച്ചു. അവസാനമായി, 2001ലെ സമ്മേളനം നടന്ന രാജ്യത്തെ നാല് പ്രമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളും ഇതിന് സമ്മതിച്ചു. അങ്ങനെ, ഇന്ത്യയിലെ മികച്ച നാല് മാനേജ്മെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ അംഗമായി.

രാജ്യത്തെ നാല് പ്രമുഖ സ്ഥാപനങ്ങൾ അംഗമായതും ഒരു വാർഷിക സമ്മേളനമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ചെയ്യാത്തതുമായതിനാൽ, ഡോ. നന്ദകുമാർ അതിന്റെ ചിറകുകൾ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും ഫോറം ഓർഗനൈസേഷനെക്കുറിച്ചും ചിന്തിച്ചു, ഡബ്ല്യുടിഒയെക്കുറിച്ചുള്ള നാല് സെമിനാറുകളിൽ ആദ്യത്തേത്, മികച്ച നാല് സ്ഥാപനങ്ങൾ സംയുക്തമായി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന, ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായി സംഭവിക്കുന്ന ഒന്ന്, അതിൽ ധാരാളം അക്കാദമിക് പ്രതിനിധികൾ മാത്രമല്ല, ആദ്യമായി എംഎച്ച്ആർഡി സ്ഥാപിച്ച ആറ് പ്രമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അഞ്ചും രണ്ട് ദിവസം മുഴുവൻ പങ്കെടുത്തു. ഇത്തരത്തിലുള്ള അർത്ഥവത്തായ അക്കാദമിക സംരംഭങ്ങൾ രാജ്യത്തിന് അങ്ങേയറ്റം ഉപയോഗപ്രദമാകുമെന്ന് ഡോ. നന്ദകുമാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

ഒരു വർഷത്തിനുശേഷം, ആറാം കൺവെൻഷനിൽ, രണ്ട് സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ രാജ്യത്ത് കടുത്ത ഫാക്കൽറ്റി ക്ഷാമം നേരിടുന്ന സ്ട്രാറ്റജിക് മാനേജ്മെന്റ് ടീച്ചേഴ്സിൽ അധ്യാപകരെ വളർത്തുന്നതിനായി മാനേജ്മെന്റ് ടീച്ചേഴ്സ് പ്രോഗ്രാം ആരംഭിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചു. മാനേജ്മെന്റ് വിദ്യാഭ്യാസ പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ സ്ട്രാറ്റജിക് മാനേജ്മെന്റ് കോഴ്സ് നിർബന്ധമായിരുന്നു, ഏകദേശം 2000 മാനേജ്മെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ ഒന്നോ അതിലധികമോ രൂപത്തിൽ എം. ബി. എ കോഴ്സ് നടത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. സ്ട്രാറ്റജിക് മാനേജ്മെന്റ് കോഴ്സുകൾ പലയിടത്തും ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചു, അവർ 4-5 കോഴ്സുകൾ പോലും പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടില്ല. രാജ്യത്തെ ഒരു സ്ഥാപനവും എസ്. എം മേഖലയിലെ ഫാക്കൽറ്റി വികസന പരിപാടികൾ ചെയ്തിരുന്നില്ല. എന്നാൽ അഭ്യർത്ഥിച്ചതിനെത്തുടർന്ന് ഏഴ് ഒൻപത് പ്രമുഖ സ്ഥാപനങ്ങൾ പിന്തുണ നൽകി, എസ്എം പ്രദേശത്തെ വിവിധ വിഷയങ്ങളിൽ ഒരാഴ്ച നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന പരിപാടികൾ നടത്തി. ഫൗണ്ടേഷനിൽ പങ്കെടുത്ത ഒരു ഫാക്കൽറ്റി അംഗത്തിനും 5 ഇലക്ടീവ് കോഴ്സുകൾക്കും ആറ് കോഴ്സ് പൂർത്തിയാക്കിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകി.

പ്രാരംഭ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

1. സ്ട്രാറ്റജിക് മാനേജ്മെന്റ് ഡിസിപ്ലിനിൽ മാനേജ്മെന്റ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനായി മാനേജ്മെന്റ് അധ്യാപകർക്ക് മാനേജ്മെന്റ് അധ്യാപകരുടെ ഒരു പ്ലാറ്റ്ഫോമായി മാറുക

2. മാനേജ്മെന്റ് അധ്യാപകരെ വർഷത്തിൽ ഒരിക്കൽ യോഗം ചേരാൻ സഹായിക്കുന്നതിനും:

• ഗവേഷണ കണ്ടെത്തലുകൾ ചർച്ച ചെയ്യുക
• ഗവേഷണ അജണ്ട ശേഖരിക്കുക
• പ്രധാന ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പങ്കാളികളെ കണ്ടെത്തുക,
• താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നവയിൽ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പങ്കിടുക (അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള കർമപദ്ധതി/സംയുക്ത അജണ്ട വികസിപ്പിക്കുക):
എ) എസ്. എം. പഠിപ്പിക്കുക
ബി) എസ്. എം. പരിശീലനം
സി) അതിനുള്ള കോഴ്സ് മെറ്റീരിയൽ

തങ്ങളുടെ വരുമാനം സൃഷ്ടിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഫോറം കടന്നുകയറുന്നുവെന്ന് കരുതുകയും ദേശീയ ലക്ഷ്യത്തിനായുള്ള പിന്തുണ പിൻവലിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഫാക്കൽറ്റി പിന്തുണ നേടുന്നതിനായി രൂപീകരിച്ച ദുർബലമായ സഹകരണത്തെ അപകടത്തിലാക്കാതിരിക്കാൻ എസ്എം മേഖലയിലെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് പരിശീലനത്തിന്റെയും കൺസൾട്ടിംഗിന്റെയും സംവേദനക്ഷമതയെ സ്പർശിക്കാൻ ഫോറം ആഗ്രഹിച്ചില്ല.

എസ്എം ഫോറത്തിന്റെ പ്രധാന സവിശേഷതകൾ

എസ്എം ഫോറത്തിന്റെ പ്രധാന സവിശേഷതകൾ ഇവയാണ്:

• മാനേജ്മെന്റ് അധ്യാപക പരിപാടികൾ, സെമിനാറുകൾ, കോൺഫറൻസുകൾ മുതലായവ സംഘടിപ്പിക്കുക. സംയുക്ത/സഹകരണ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ (പ്രമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഖ്യം)

• നിഷ്ക്രിയ ശേഷി ഉപയോഗിച്ചും അതുല്യമായ ഇന്ത്യൻ ത്യാഗ മാതൃക ഉപയോഗിച്ചും ചെലവ് കുറച്ചുകൊണ്ട് അവയെ കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു (2004 ൽ ഒരാഴ്ച നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന പരിപാടിക്ക് 5000 രൂപ, അതേ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഒരേ പരിപാടിക്ക് 15000 രൂപയിൽ നിന്ന്) -

• ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങൾ ഓണറേറിയം ഈടാക്കിയില്ല,
• ആതിഥേയ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇളവ് നിരക്കുകൾ ഈടാക്കുന്നു/നിരവധി സൌകര്യങ്ങൾ സൌജന്യമായി നൽകുന്നു,
• പങ്കെടുക്കുന്നവർ/രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ്/യാത്ര വഹിക്കുന്ന സ്പോൺസർമാർ,
• എ. ഐ. സി. ടി. ഇ നൽകുന്ന ടോക്കൺ ഗ്രാന്റ്,
• ഉണഭോക്താക്കളുടെ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഫാക്കൽറ്റി/ഗ്രാന്റ് ലീവ് മുതലായവ പൂർണ്ണമായും/ഭാഗികമായി സ്പോൺസർ ചെയ്യുന്നു.
• ബോർഡ് അംഗങ്ങൾ കോർഡിനേറ്റർമാർ സ്വമേധയാ ജോലി ചെയ്യുന്നു.

• വിചിത്രമായി തോന്നിയേക്കാം, പക്ഷേ ഫോറത്തിൽ ഒരു ജീവനക്കാരനോ ഭൗതിക ആസ്തിയോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല, സ്വന്തമായി ഒരു കമ്പ്യൂട്ടർ ഒഴികെ.
• ബന്ധപ്പെട്ടവരുടെ യഥാർത്ഥ അഖിലേന്ത്യാ സഹകരണ ശൃംഖല

ഫോറത്തിന്റെ ഉയർച്ചയും പതനവും

ദുർബലമായ ഫോറം ജനന സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രാരംഭ ശത്രുതയെ അതിജീവിച്ചു. എന്നാൽ 4 വർഷത്തിനുശേഷം അതിന് ചെറിയ ശക്തി ലഭിക്കുകയും വിവിധ മാനേജ്മെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സ്ട്രാറ്റജിക് മാനേജ്മെന്റ് പഠിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക ഫാക്കൽറ്റികളെ വളർത്തുന്നതിനുള്ള ഗവേഷണം, കേസ് റൈറ്റിംഗ്, ഫാക്കൽറ്റി ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാമുകൾ എന്നിവയിലൂടെ സ്ട്രാറ്റജിക് മാനേജ്മെന്റ് മേഖലയിൽ കാര്യമായ സംഭാവന നൽകാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. വെറും 10 വർഷത്തിനുള്ളിൽ 100 ഓളം ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങൾ 6-9 കോഴ്സുകൾക്ക് വിധേയരായി. ഏകദേശം 200 ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങൾ നാലോ അതിലധികമോ കോഴ്സുകളിൽ പങ്കെടുക്കുകയും 300 ലധികം ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങൾ കുറഞ്ഞത് 3 കോഴ്സുകളിൽ പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തു, ഇന്ത്യയിലെ മാനേജ്മെന്റ് സ്കൂളുകളുടെ വിവിധ എംബിഎ/പിജിഡിപി പ്രോഗ്രാമുകളിൽ കുറഞ്ഞത് നിർബന്ധിത എസ്എം കോഴ്സെങ്കിലും പഠിപ്പിക്കാൻ ഇത് മതിയാകും, മൊത്തം ആവശ്യകതകളുടെ 10%.

ഐഐഎമ്മുകളിലെ ഒരു സാധാരണ എഫ്പിഎം (ഡോക്ടറൽ) വിദ്യാർത്ഥി തന്റെ മേഖലയിൽ ആറ് കോഴ്സുകൾക്ക് വിധേയനാകുന്നതിനാൽ, എംടിപി പ്രോഗ്രാമുകൾ രാജ്യത്തെ വിവിധ മാനേജ്മെന്റ് സ്കൂളുകളിലെ ഫാക്കൽറ്റികളിൽ 300 എഫ്പിഎമ്മുകൾക്ക് തുല്യമായ അറിവ് നേടാൻ സഹായിച്ചു. എസ്. എം. എഫിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള സഹകരണ ശ്രമങ്ങളിലൂടെ. മത്സരാധിഷ്ഠിത തന്ത്രം പിന്തുടർന്ന് എംഎച്ച്ആർഡി സ്ഥാപിച്ച (ഉത്തരവാദിത്തം ഏൽപ്പിച്ച) ഒരു പ്രമുഖ സ്ഥാപനത്തിനും ഏറ്റെടുക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒരു വലിയ ദൌത്യം. ദുഃഖകരമെന്നു പറയട്ടെ, രാജ്യത്തെ മിക്ക മാനേജ്മെന്റ് സ്കൂളുകളുടെയും പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ സഹകരണ തന്ത്രം ഇല്ല.

കൂടാതെ, 1100 ലധികം പ്രതിനിധികൾ എസ്എം കോൺഫറൻസുകളിൽ പങ്കെടുക്കുകയും 750 ലധികം ഗവേഷണ പ്രബന്ധങ്ങൾ/കേസ് സ്റ്റഡികൾ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. മത്സരക്ഷമതയെക്കുറിച്ചുള്ള മറ്റ് 5 സമ്മേളനങ്ങളെയും ഇത് പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. ആകെ 7 പുസ്തകങ്ങൾ ഇതിൽ നിന്ന് പുറത്തുവന്നിരുന്നു. 2016-ൽ, 13 മാനേജ്മെന്റ് സ്കൂളുകൾ (എസ്എംഎഫ് ഫാക്കൽറ്റി പങ്കാളികൾ ജോലി ചെയ്തിരുന്ന) വിവിധ അക്കാദമിക് പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ച് സ്ഥാപക ദിനം ആഘോഷിച്ചു.

മൊത്തത്തിൽ, ആഭ്യന്തര സഹകരണ ശ്രമങ്ങളിലൂടെ എസ്എമ്മിലെ അദ്ധ്യാപനത്തിനും പരിശീലനത്തിനുമായി ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങളെ വളർത്തുന്നതിനും ഗവേഷണത്തിനും സാഹിത്യ വികസനത്തിനും ഫോറം ഒരു അടിത്തറ ഉയർത്തിയിരുന്നു. വിവേകപൂർണ്ണമായ നയങ്ങൾ കാരണം, എ. ഐ. സി. ടി. ഇ ഗ്രാന്റുകളില്ലാതെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കാൻ മതിയായ പണം ലാഭിക്കാൻ ഫോറത്തിന് കഴിഞ്ഞു. അത് രാജ്യത്ത് സ്വന്തമായി ഒരു പേര് നേടിയിരുന്നു.

എന്നാൽ, ഡോ. നന്ദകുമാർ വിരമിച്ചതോടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുറയാൻ തുടങ്ങി. ഫാക്കൽറ്റി വികസന പരിപാടികളുടെ എണ്ണം കുറയാൻ തുടങ്ങി, 2018-19 ആയപ്പോഴേക്കും അവ നിലച്ചു. വാർഷിക സമ്മേളനങ്ങൾ/കൺവെൻഷനുകൾ വീണ്ടും അനിശ്ചിതത്വം നേരിടാൻ തുടങ്ങി, ഗവേഷണ പ്രബന്ധങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം വഷളാകാൻ തുടങ്ങി. ഫോറം പരിശീലിപ്പിച്ച ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങളുടെ ആവേശവും കുറയാൻ തുടങ്ങി, കോൺഫറൻസുകളിൽ/കൺവെൻഷനുകളിൽ ഹാജർ കുറഞ്ഞു. ഇത് ക്രമേണ ഒരു ആചാരമായോ സംഖ്യകളുടെ എണ്ണമായോ മാറുകയായിരുന്നു. ഡോ. നന്ദകുമാർ അതിനെക്കുറിച്ച് ആശങ്ക ഉന്നയിച്ചെങ്കിലും കിടക്കയിൽ/വീട്ടിൽ ഒതുങ്ങിയിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന് അസുഖങ്ങൾ കാരണം കൂടുതലൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പങ്കെടുക്കുന്നവർ/പ്രതിനിധികൾ സ്വന്തമായി വരാൻ ശ്രമിക്കണം (സ്പോൺസർ ചെയ്ത സ്ഥാനാർത്ഥികളായിട്ടല്ല), അവർക്ക് മതിയായ അക്കാദമിക് വരുമാനം ലഭിക്കണമെന്ന് കരുതിയ പ്രൊമോട്ടർമാരുടെ പ്രാരംഭ വിശ്വാസം തകർന്നു. തൃപ്തികരമല്ലെങ്കിൽ, അവർ 2001 ൽ വിഭാവനം ചെയ്ത രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ് തിരികെ ആവശ്യപ്പെടണം.

മരണകാരണങ്ങൾ

അനാഥന്റെ മസ്തിഷ്ക മരണത്തിന് നിരവധി കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നു. 2006-07 ന് ശേഷം, ചില സപ്പോർട്ടിംഗ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദവും ഉത്സാഹവും മധ്യ/ജൂനിയർ ലെവൽ എംഡിപിയെ

സ്പോൺസർ ചെയ്യുന്നതിലേക്ക് മാറി. ഹോസ്റ്റൽ/ക്ലാസ്റൂം താമസസൌകര്യം ഒരു പ്രശ്നമായി മാറാൻ തുടങ്ങി. അതിന് ഇളവ് നിരക്കുകൾ അനുവദിക്കുന്നതിൽ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഇപ്പോൾ താൽപ്പര്യമില്ലായിരുന്നു. ഡിമാൻഡ് ഡ്രാഫ്റ്റുകളുടെ സാധുത 6 മാസത്തിൽ നിന്ന് 3 മാസമായി കുറഞ്ഞതിനാൽ, പ്രോഗ്രാമുകളുടെ ഫീസ് നേരിട്ട് ശേഖരിക്കാൻ സ്ഥാപനങ്ങളെ അനുവദിക്കാൻ ഫോറത്തെ നിർബന്ധിതരാക്കി, കാരണം നിരവധി ഡിഡികൾ കാലഹരണപ്പെട്ടതിനാൽ അവ ബാങ്കിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനുള്ള ഫോറത്തിൽ എത്തി. ഇത് ചില സ്ഥാപനങ്ങൾ ഒരേ നിരക്കിനേക്കാൾ വ്യത്യസ്തവും ഉയർന്നതുമായ നിരക്കുകൾ ഈടാക്കാനോ കുറഞ്ഞ നിരക്കുകൾ ഈടാക്കാനോ കോഴ്സ് ആരംഭിക്കുന്നത് നിർത്താനോ കാരണമായി. പരിപാടിയുടെ നിലനിൽപ്പിൽ അത് ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ച് ഡയറക്ടർമാർ അധികം ശ്രദ്ധിച്ചില്ല.

പിന്നീട് മാനേജ്മെന്റ് സ്കൂളുകളുടെ ബോർഡുകൾ ഫാക്കൽറ്റി പ്രകടന മൂല്യനിർണ്ണയത്തിനും പ്രോത്സാഹനത്തിനും ക്രെഡിറ്റ് സംവിധാനം ഉപയോഗിക്കാൻ തുടങ്ങി. ഗവേഷണ പ്രബന്ധങ്ങൾ വിദേശത്ത് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനും അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനും അവർ ആളുകളെ പ്രേരിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങി. അങ്ങനെ ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങൾ നല്ല പ്രബന്ധങ്ങൾ അയയ്ക്കുന്നതും വാർഷിക കൺവെൻഷനുകളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതും നിർത്തി. ഫാക്കൽറ്റി വികസനത്തിനായി ആഭ്യന്തര അനുഭവങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഗവേഷണത്തിന്റെയും സാഹിത്യത്തിന്റെയും പ്രയോജനത്തെക്കുറിച്ച് അവർ അപൂർവ്വമായി മാത്രമേ വിലമതിച്ചിരുന്നുള്ളൂ.

ഡോ. നന്ദകുമാറിന് ഈ വിഷയത്തിൽ വ്യത്യസ്തമായ അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. രാജ്യത്ത് തന്നെ സ്ട്രാറ്റജിക് മാനേജ്മെന്റ് ആശയം മനസ്സിലാക്കുന്നതിന്റെ സമ്പൂർണ്ണ പരാജയമാണിത്. പരിശീലനം ലഭിച്ച ഫാക്കൽറ്റികളുടെ കടുത്ത ക്ഷാമം നിലനിൽക്കുന്ന ഈ നിർണായക മേഖലയിൽ, ഫാക്കൽറ്റി വികസനത്തിനായി ഒരു വികസിത പ്ലാറ്റ്ഫോം (എസ്എംഎഫ്) സംരക്ഷിക്കാൻ ആർക്കും, ഫാക്കൽറ്റി, ബോർഡ് ഓഫ് ഗവർണർമാർ, എംഎച്ച്ആർഡി എന്നിവരിൽ ഒരാൾക്ക് പോലും ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല എന്ന വസ്തുതയേക്കാൾ വലുതായ മറ്റൊന്നില്ല, അവരിൽ ഭൂരിഭാഗവും ഫാക്കൽറ്റി വികസനത്തെക്കുറിച്ച് ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കുകയും വിമർശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിലും.